

ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุมจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี
Understanding of the Tax Payment of Taxpayers Under the Land and Building
Tax Act B.E. 2562 in the District of Oum Chan Sub-district Administrative Organization,
Prajaksillpakarm District, Udonthani Province

ณัฏฐริยา ยางนอก¹ วนิดา ณ ลำพูน² พิระยุทธ ศิลพรม³ สุรินยา ศรีราชชัย⁴
E-mail: vanidavonnarut@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี 2) เปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี จำแนกตามเพศและอายุ 3) เปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้เสียภาษี 381 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบ One way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้เสียภาษีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีโดยรวมและทุกด้าน ได้แก่ ด้านฐานภาษี ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี ด้านอัตราภาษี ด้านการลดและการยกเว้นภาษี ด้านการคำนวณภาษี และด้านการแจ้งการประเมินภาษีอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าผู้เสียภาษีเพศชายกับเพศหญิงช่วงอายุ 18-40 ปี และมากกว่า 40 ปีแต่ไม่เกิน 60 ปี มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าระดับการศึกษา อาชีพ รายได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความเข้าใจ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

Abstract

The purpose of the research were: 1) to study the understanding of the taxpayers 2) to compare the understanding of taxpayers by gender and age 3)) to compare understanding of taxpayers by level of education, occupation, income. the sample 381 taxpayers. The tool used for data collection was a questionnaire. The statistic for data analysis were mean standard deviation, t-test and One way ANOVA

The results of the research were as follows: 1) Taxpayers have understanding of taxation. overall and each aspect, including tax base, value exemption, tax base tax rate tax cuts and exemptions, tax calculation and the reporting of tax assessment , that one were at a moderate level. The side with the highest average was the report of tax assessment. And the side with the lowest average was tax reduction and exemption. 2) The results of a study to compare the understanding of taxpayers. It was found that male and female taxpayers aged 18-40 years and over 40 years but not over 60 years had understanding about paying taxes no difference. 3) The results of a study to compare the understanding of taxpayers. It was found that the level of education, occupation, income had knowledge and understanding about tax payment. The difference was statistically significant at the .05 level. other aspects no difference.

Keywords: understanding, land and building tax

^{1, 2} อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาที่ดินหรือภาษาสิ่งปลูกสร้าง ประเทศไทยได้มีการจัดเก็บภาษิจากทรัพย์สิน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 3 รูปแบบ ประกอบด้วย ภาษาโรงเรือนและที่ดิน ภาษาบำรุงท้องที่ และภาษีย้าย ตามพระราชบัญญัติภาษียโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 และพระราชบัญญัติภาษีย บำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 จัดเก็บจากทุกคนที่มีกรรมสิทธิ์หรือครอบครองที่ดินที่ โดยที่ดินที่ต้องเสียภาษีได้แก่ พื้นที่ ที่เป็นดินและพื้นที่ ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย ซึ่งจัดเก็บจากราคาปานกลางของที่ดินที่ประเมินโดยเจ้าพนักงานที่ดินที่ต้องปรับปรุงในรอบ 4 ปี แต่ในปัจจุบันยังคงใช้ราคาปานกลางที่ดินเดิม ที่ประเมินภาษียตั้งแต่ปี 2521-2524 จากการจัดเก็บภาษียทั้งสองรูปแบบได้ถูกบังคับใช้มา เป็นเวลานาน ทำให้การคำนวณฐานภาษีย การประเมินภาษีย ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการมีความ แตกต่างกันไป การจัดเก็บภาษียดังกล่าวเป็นการจัดเก็บจากทรัพย์สินเช่นเดียวกัน จึงทำให้การจัดเก็บ ภาษียไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีย จึงทำให้มี พระราชบัญญัติภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดเก็บภาษียจาก ทรัพย์สินในท้องถิ่นมีความเป็นระบบมากขึ้น กระตุ้นการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ทำให้มีการกระจายอำนาจ ในการถือครองที่ดิน เกิดการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้เสียภาษีย รวมทั้งเป็นการช่วยสร้างรายได้ที่มากขึ้นให้กับท้องถิ่นด้วย ซึ่งการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ย่อมต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจและความพร้อมของผู้ใช้กฎหมาย ภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งระบบสนับสนุนต่างๆ เพื่อให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษียที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพระราชบัญญัติภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 จะเริ่มมีการจัดเก็บในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ประสบปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาประชาชนผู้เสียภาษียขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดเก็บภาษียของ รวมถึงปัญหาความรวดเร็วในการให้บริการประชาชนในกรณี เมื่อมีผู้มาชำระภาษียในปริมาณมาก และพบว่าก่อนที่กฎหมายจะบังคับใช้เจ้าของทรัพย์สินที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางรายเปลี่ยนสภาพที่ดินที่รกร้างว่างเปล่าให้เป็นพื้นที่การเกษตร เพื่อจะได้รับการยกเว้นภาษีย และหลังจากการบังคับกฎหมายพบว่า องค์การปกครองส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อความเข้าใจในการเสียภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ได้จัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการจัดเก็บภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าประชาชนผู้เสียภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหรับการจัดการเรียนการสอน ในสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต และองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคมสามารถ นำไปใช้ในการปฏิบัติงานจัดเก็บภาษียที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจการเสียภาษียของผู้เสียภาษีย ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษียของผู้เสียภาษีย ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ และอายุ
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษียของผู้เสียภาษีย ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของงานวิจัย เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจการเสียภาษีย ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของประชาชนกลุ่มผู้เสียภาษีย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอยะรังชัยศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ กลุ่มผู้เสียภาษีที่มีอายุระหว่าง 18- 60 ปี จำนวน 7,837 คน แบ่งออกเป็น 1) ชาย 3,956 คน 2) หญิง 3,881 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอประจักษ์ศิลปาคม, 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้เสียภาษีที่มีอายุระหว่าง 18- 60 ปี จำนวน 381 คน แบ่งออกเป็น 1) ชาย 192 คน 2) หญิง 189 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น และวิธีการกำหนดขนาดโดยใช้วิธีสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเข้าใจการเสียภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของประชาชนกลุ่มผู้เสียภาษี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 76) ซึ่งมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านฐานภาษี 2) ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี 3) ด้านอัตราภาษี 4) ด้านการลดและการยกเว้นภาษี 5) ด้านการคำนวณภาษี และ 6) ด้านการแจ้งการประเมินภาษี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทุกคน ในช่วงระหว่างเดือน กันยายน – พฤศจิกายน 2565

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

5.2 การเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศและอายุ ใช้การทดสอบที (t - test)

5.3 การเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ใช้การทดสอบ One way ANOVA

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 381 คน ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ (n = 381)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	192	50.48
หญิง	189	49.52
รวม	381	100.00
อายุ 18-40 ปี	167	43.80
อายุมากกว่า 40 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี	214	56.20
รวม	381	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	102	26.8
มัธยมศึกษา/ปวช.	181	47.50
ปวส./อนุปริญญา	53	13.90
ปริญญาตรี	42	11.00
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.80
รวม	381	100.00
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	41	10.80
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	107	28.10
เจ้าของธุรกิจ	13	3.40
เกษตรกร	175	45.90
รับจ้างทั่วไป	45	11.80
รวม	381	100.00
ต่ำกว่า 10,000	189	49.60
10,000-20,000	138	36.20
20,001 – 30,000	39	10.20
มากกว่า 30,001	15	3.90
รวม	381	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่จวน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.48 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.52 อายุผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 40 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.20 และอายุในช่วง 18-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.80 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 26.80 และระดับปวส./อนุปริญญาศึกษาคิดเป็นร้อยละ 13.90 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาลูกจ้าง/พนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และ รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 11.80 รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมาอยู่ในช่วง 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.50 และอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000บาท คิดเป็นร้อยละ 10.20 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่จวน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

1. ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่จวน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่จวน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน (n = 381)

ความเข้าใจผู้เสียภาษี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านฐานภาษี	3.32	0.75	ปานกลาง
2. ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี	3.27	0.82	ปานกลาง
3. ด้านอัตราภาษี	3.26	0.79	ปานกลาง
4. ด้านการลดและการยกเว้นภาษี	3.20	0.80	ปานกลาง
5. ด้านการคำนวณภาษี	3.08	0.88	ปานกลาง
6. ด้านการแจ้งการประเมินภาษี	3.40	0.82	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ของผู้เสียภาษี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08 - 3.40$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการแจ้งการประเมินภาษี ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาคือด้านฐานภาษี ($\bar{X} = 3.32$) ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี ($\bar{X} = 3.27$) ด้านการลดและการยกเว้นภาษี ($\bar{X} = 3.26$) ด้านการคำนวณภาษี ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการคำนวณภาษี ($\bar{X} = 3.08$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีแนกตามเพศและอายุ รายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ และอายุ โดยรวมและรายด้าน (n = 381)

ความเข้าใจผู้เสียภาษี	ชาย		หญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
จำแนกตามเพศ	3.38	0.69	3.34	0.74	0.596	0.551
จำแนกตามอายุ	3.37	0.78	3.35	0.66	0.297	0.767

จากตารางที่ 3 พบว่า ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีจำแนกตามเพศ และอายุ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ความเข้าใจผู้เสียภาษี	แหล่งของความแปรปรวน	df	ss	ms	F	p-value
ระดับการศึกษาโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	5.915	1.479	2.901	0.022*
	ภายในกลุ่ม	376	191.624	0.510		
อาชีพโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.310	0.078	0.148	0.964
	ภายในกลุ่ม	376	197.229	0.525		
รายได้โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.041	1.347	2.624	.050*
	ภายในกลุ่ม	377	193.498	0.513		
		380	197.539			

* หมายถึงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้เสียภาษีที่มีระดับการศึกษาอาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ผู้เสียภาษีที่มีระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ไม่แตกต่างกันกับความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุมจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการแจ้งการประเมินภาษี อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในส่วนของการจัดเก็บภาษีได้ทำความเข้าใจกับผู้เสียภาษีในการประเมินภาษี ได้แก่ 1) ฐานภาษี 2) การยกเว้นมูลค่าของฐานภาษี 3) อัตราภาษี 4) การลดและการยกเว้นภาษี 5) การคำนวณภาษี และ 6) การแจ้งการประเมินภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีได้มีความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีให้บรรลุเป้าหมายของ กลุ่มงานนโยบายการคลังและพัฒนารายได้ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562: 49 – 64) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจด้านการเสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุมจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ แสงระวี จินดา และ รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์ (2562) ที่ พบว่า ประชาชนที่เสียภาษีท้องถิ่นให้กับเทศบาลตำบลวังหลวง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ประชาชนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีให้กับส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคู่กัน รองลงมา บุคคลใดที่เปิดหอพักให้เช่า ต้องเสียภาษีป้ายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โทษจากการไม่เสียภาษีจะถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา และสอดคล้องกับของสุภาพร นภาโชติ (2550) ที่พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง อำเภอบางบาล จังหวัดชลบุรี ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีผู้เสียภาษีบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการชำระภาษี และมีทัศนคติในเชิงลบต่อวิธีการจัดเก็บภาษี

2. ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุมจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีจำแนกตามเพศ และอายุ ด้านฐานภาษี และด้านอัตราภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้เสียภาษีเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีและอัตราภาษีมากกว่าเพศชาย เนื่องจากผู้เสียภาษีเพศหญิงปฏิบัติได้ถูกต้องกว่าผู้เสียภาษีเพศชาย ส่วนด้านอื่นๆ นั้นผู้เสียภาษีทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจใกล้เคียงกันเนื่องจาก ได้รับความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีทุกปี

สอดคล้องกับมายามีน หวันฮัซซัน และคณะ (2563) ศึกษาความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับมาก และระดับความพร้อมในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาสแต่ละด้าน มีระดับความพร้อมที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และสอดคล้องกับ สุภาพ รัตแพทย์ (2562) ที่พบว่า ประชาชน เขตบางนา กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ด้านอายุ ด้าน สถานภาพสมรส และด้านรายได้ ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น โดยรวมไม่ต่างกัน และ ประชาชน เขตบางนา กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ ต่างกัน ทำให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น โดยรวมต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษี ด้านข้อมูลทั่วไป พบว่าผู้เสียภาษีส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40 ปี ไม่เกิน 60 ปี วุฒิการศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท
2. ผลการศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีโดยรวมและทุกด้านได้แก่ ด้านฐานภาษี ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี ด้านอัตราภาษี ด้านการลดและการยกเว้นภาษี ด้านการคำนวณภาษี และด้านการแจ้งการประเมินภาษีอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสีย ภาษี พบว่าผู้เสียภาษีเพศชายกับเพศหญิงและช่วงอายุ 18-40 ปี และมากกว่า 40 ปีแต่ไม่เกิน 60 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ด้านฐานภาษี และด้านอัตราภาษี ไม่แตกต่างกัน
4. ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าระดับการศึกษา อาชีพ รายได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ด้านฐานภาษี และด้านอัตราภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่าความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ควรตรวจสอบข้อมูลนี้ว่าเป็นความจริงหรือไม่ หากเป็นความจริงควรให้ความเข้าใจด้านภาษีได้แก่ 1) ด้านการลดและการยกเว้นภาษี 2) ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี 3) ด้านการคำนวณภาษี 4) ด้านอัตราภาษี และ 5) ด้านฐานภาษี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ในจังหวัดอุดรธานี
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ใน จังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). คู่มือปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562. กลุ่มงานนโยบายการคลังและพัฒนารายได้ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มายามิน หวันฮัซซัน, อามาณี ยะปา และ ซูไวบะห์ กาโฮง. (2563). ความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส. การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11, 24-35.
- ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล. (2550). คำอธิบายภาษีท้องถิ่น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- สมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่. (2564). ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- สุภาพ รัตแพทย์. (2562). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น ของประชาชน เขตบางนา กรุงเทพมหานคร. ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภาพร นภาโชติ. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานท้องถิ่น วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แสงระวี จินดา และ รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์. (2562). ความรู้ ความเข้าใจและสภาพการเสียภาษีท้องถิ่นของประชาชนให้กับ เทศบาลตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, (1), 218-231.
- องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน. (2562). แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 – 2565. อุดรธานี: อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี, หน้า 111 - 112.